

DLEDA051 - Θεωρίες και Αρχές Εκπαιδευτικής Διοίκησης και Ηγεσίας

Τίτλος μαθήματος	Θεωρίες και Αρχές Εκπαιδευτικής Διοίκησης και Ηγεσίας				
Κωδικός μαθήματος	DLEDA051				
Κατηγορία μαθήματος	Υποχρεωτικό				
Επίπεδο	Μάστερ				
Έτος/ Εξάμηνο	1 ^ο Εξάμηνο / Εαρινό				
Όνομα διδάσκοντα	Στέλιος Ορφανός				
ECTS	10	Διαλέξεις / Βδομάδα	-	Εργαστήριο / Βδομάδα	-
Σκοπός και στόχοι μαθήματος	<p>Σκοπός: Το μάθημα έχει ως απώτερο στόχο την ενημέρωση και ευαισθητοποίηση των φοιτητών σε θέματα θεωριών διοίκησης και ηγεσίας στην εκπαίδευση. Θα καλύψει τις σημαντικότερες θεωρίες διοίκησης και ηγεσίας όπως έχουν αναπτυχθεί στο χώρο της οργάνωσης και διοίκησης της εκπαίδευσης και παράλληλα θα αναδείξει την σημασία τους για τη σύγχρονη εκπαιδευτική πραγματικότητα. Το συγκεκριμένο μάθημα έχει σκοπό να βοηθήσει τους φοιτητές να αποκτήσουν ένα λειτουργικό ρεπερτόριο δεξιοτήτων και γνώσεων βασισμένες στις θεωρίες αυτές ώστε να είναι σε θέση να επιτελέσουν αποτελεσματικό τον ρόλο του σχολικού ηγέτη μέσα στο σημερινό πολύπλοκο κοινωνικό και εκπαιδευτικό συγκείμενο.</p> <p>Στόχοι:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Κατανόηση βασικών εννοιών και γνωρισμάτων της εκπαιδευτικής διοίκησης και της εκπαιδευτικής ηγεσίας. • Επεξήγηση της θεωρίας των κοινωνικών συστημάτων στα πλαίσια της σύγχρονης θεωρίας διοίκησης. • Ανάλυση των χαρακτηριστικών της επιστημονικής διαχείρισης και του γραφειοκρατικού μοντέλου διοίκησης στα πλαίσια της κλασικής θεωρίας διοίκησης. • Ανάλυση των χαρακτηριστικών του κινήματος των ανθρωπίνων 				

	<p>σχέσεων στα πλαίσια της νεοκλασικής θεωρίας διοίκησης.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Παρουσίαση συγκεκριμένων σύγχρονων θεωρητικών προσεγγίσεων στην εκπαιδευτική διοίκηση. • Κατανόηση των πλεονεκτημάτων και μειονεκτημάτων των θεωριών των προσωπικών χαρακτηριστικών. • Επεξήγηση των βασικών γνωρισμάτων της περιπτωσιακής ηγεσίας. • Αναφορά των βασικών χαρακτηριστικών της ενδεχομενικής ηγεσίας. • Ανάλυση συλλογικών προσεγγίσεων ηγεσίας : μετασχηματιστική και κατανεμημένη ηγεσία.
<p>Μαθησιακά αποτελέσματα</p>	<p>Μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος οι μεταπτυχιακοί φοιτητές/τριες θα πρέπει να είναι σε θέση να:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Αναγνωρίζουν, να επιλέγουν και να εφαρμόζουν βασικές έννοιες και γνωρίσματα της εκπαιδευτικής διοίκησης και της εκπαιδευτικής ηγεσίας. 2. Επεξηγούν και να εφαρμόζουν τις έννοιες διοίκηση και ηγεσία με αναφορές σε παραδείγματα. 3. Επεξηγούν τη θεωρία των κοινωνικών συστημάτων συσχετίζοντας την με τους σύγχρονους εκπαιδευτικούς οργανισμούς. 4. Αναγνωρίζουν, να επιλέγουν και να εφαρμόζουν τα βασικά χαρακτηριστικά της επιστημονικής διαχείρισης και του γραφειοκρατικού μοντέλου διοίκησης με αναφορές σε συγκεκριμένα παραδείγματα. 5. Προβαίνουν σε κριτική για τις βασικές αρχές του κινήματος των ανθρωπίνων σχέσεων μέσα από συγκεκριμένα παραδείγματα. 6. Συνθέτουν το σύνδρομο του χαμένου ηγέτη με αναφορά στα πλεονεκτήματα και μειονεκτήματα του μοντέλου αναστοχαστικής διερεύνησης και δράσης. 7. Συνθέτουν και αιτιολογούν τα υπέρ και τα κατά των θεωριών των προσωπικών χαρακτηριστικών. 8. Επεξηγούν τα βασικά μοντέλα της περιπτωσιακής ηγεσίας. 9. Συνθέτουν τα βασικά μοντέλα της ενδεχομενικής ηγεσίας.

	<p>10. Προβαίνουν σε κριτική για τα κυριότερα γνωρίσματα της μετασχηματιστικής και της κατανεμημένης ηγεσίας.</p> <p>11. Προβαίνουν σε κριτική για τα κοινά χαρακτηριστικά της μετασχηματιστικής και κατανεμημένης ηγεσίας.</p>			
Προ-απαιτούμενα	<table border="1"> <tr> <td></td> <td>Συν-απαιτούμενα</td> <td></td> </tr> </table>		Συν-απαιτούμενα	
	Συν-απαιτούμενα			
Περιεχόμενο μαθήματος	<p>Εβδομάδα 1: Εισαγωγή σε θέματα εκπαιδευτικής διοίκησης και εκπαιδευτικής ηγεσίας</p> <p>Εβδομάδα 2: Θεωρία των κοινωνικών συστημάτων (Social Systems theory)</p> <p>Εβδομάδα 3: Επιστημονική διαχείριση και Γραφειοκρατικό μοντέλο διοίκησης (Scientific management and bureaucracy)</p> <p>Εβδομάδα 4: Κίνημα ανθρωπίνων σχέσεων (Human Relations movement)</p> <p>Εβδομάδα 5: Σύγχρονες θεωρητικές προσεγγίσεις στην εκπαιδευτική διοίκηση</p> <p>Εβδομάδα 6: Θεωρίες προσωπικών χαρακτηριστικών</p> <p>Εβδομάδες 7: Περιπτωσιακή ηγεσία</p> <p>Ενότητα 8: Ενδεχομενική ηγεσία</p> <p>Εβδομάδες 9: Μετασχηματιστική και Κατανεμημένη ηγεσία</p> <p>Ενότητα 13: Ολοκλήρωση μαθήματος – επανάληψη βασικών σημείων, ανακεφαλαίωση και επίλυση αποριών</p>			
Μέθοδοι Διδασκαλίας	<ul style="list-style-type: none"> • Διαλέξεις με μορφή βίντεο: διαλέξεις μέσω βίντεο μικρής διάρκειας (το κάθε βίντεο είναι διάρκειας μέχρι και 20 λεπτά). • Παρουσιάσεις με σημειώσεις: Παρουσιάσεις σε μορφή PowerPoint με επεξηγηματικές σημειώσεις για καλύτερη παρουσίαση του περιεχομένου και βελτίωση του βαθμού κατανόησης του φοιτητή. • Παρουσιάσεις με αφήγηση. • Διαδραστικές παρουσιάσεις. • Σημειώσεις διδάσκοντα 			

	<ul style="list-style-type: none"> • Εργασίες κατά τη διάρκεια του εξαμήνου • Διαδικτυακή αλληλεπίδραση: Κατά τη διάρκεια του εξαμήνου θα πραγματοποιούνται διαδικτυακές συναντήσεις ανάμεσα στο ακροατήριο και τον διδάσκοντα για συζήτηση επί του περιεχομένου, επίλυση αποριών και αξιολόγηση εργασιών, φόρουμ γνωριμίας, φόρουμ αποριών, φόρουμ ερωτημάτων συμμετοχής.
Βιβλιογραφία	<ul style="list-style-type: none"> • Ayman, R., & Korabik, K. (2010). Leadership: Why gender and culture matter. <i>Am Psychol</i>, 65(3), 157-170. doi: 10.1037/a0018806 • Αθανασούλα-Ρέππα, Α. (2008). <i>Εκπαιδευτική Διοίκηση και Οργανωσιακή Συμπεριφορά</i>. Αθήνα: Εκδόσεις Έλλην. • Berkovich, I. (2016), "School leaders and transformational leadership theory: time to part ways?", <i>Journal of Educational Administration</i>, 54(5), pp. 609-622. https://doi.org/10.1108/JEA-11-2015-0100 • Bogotch, I., Bauer, S. & Su-Keene, E. (2019). New beginnings, repeated: The continuing search for educational leadership. <i>Research in Educational Administration & Leadership</i>, 4(1), 110-146. DOI: 10.30828/real/2019.1. • Brauckmann, S. & Pashiardis, P. (2011). A Validation Study of the Leadership Styles of a Holistic Leadership Theoretical Framework. <i>International Journal of Educational Management</i>, 25(1), 11-32. • Burns Transformational Leadership Theory (2014). Ανάκτηση από http://www.leadership-central.com/burnstransformational-leadership-theory.html#axzz3IICNobYR • Bush, T. (2012). Leadership and Research in the 21st Century. <i>Educational Management Administration & Leadership</i>, 40(4), 421-422. doi: 10.1177/1741143212440074 • Bush, T. (2008). From Management to Leadership: Semantic or Meaningful Change? <i>Educational Management Administration & Leadership</i>, 36(2), 271-288. doi: 10.1177/1741143207087777 • Bush, T. (2012). Leadership and Research in the 21st Century. <i>Educational Management Administration & Leadership</i>, 40(4), 421-

422. doi: 10.1177/1741143212440074

- Bush, T., Bell, L., & Middlewood, D. (Eds.). (2019). *The principles of educational leadership and management* (3rd ed.). London: Sage.
- Coleman, A. (2011). Towards a Blended Model of Leadership for School-based Collaborations. *Educational Management Administration & Leadership*, 39(3), 296-316. doi: 10.1177/1741143210393999
- Δαράκη, Ε. (2007). *Εκπαιδευτική Ηγεσία και Φύλο*. Αθήνα: Επίκεντρο.
- Eacott, S. (2017). A social epistemology for educational administration and leadership, *Journal of Educational Administration and History*, 49(3), 196-214.
- Gorton, R., Alston, J., & Snowden, P. (2011). *School Leadership and Administration* (9th ed.). Boston: McGraw Hill.
- Hartley, D. (2010). Distributed Leadership According to the Evidence: edited by Kenneth Leithwood, Blair Mascall and Tiiu Strauss, London: Routledge, 2009, ISBN: 0—8058—6422—9 (hbk), 95.00; ISBN: 0—415—99217—6 (pbk). *Educational Management Administration & Leadership*, 38(1), 138-140. doi: 10.1177/17411432100380010301
- Hoy, W., & Miskel, C. (2012). *Educational administration: Theory, research and practice*. New York, NY: McGraw-Hill.
- Hulpia, H., Devos, G., & Van Keer, H. (2011). The Relation Between School Leadership From a Distributed Perspective and Teachers' Organizational Commitment: Examining the Source of the Leadership Function. *Educational Administration Quarterly*, 47(5), 728-771. doi: 10.1177/0013161x11402065
- Θεοφιλίδης, Χ. (2012). *Σχολική Ηγεσία και Διοίκηση*. ΓΡΗΓΟΡΗ.
- Καρακατσάνη, Κ., & Παπαδιαμαντάκη, Γ. (2012). *Σύγχρονα θέματα εκπαιδευτικής πολιτικής: Αναζητώντας το Νέο Σχολείο*. Θεσσαλονίκη: Επίκεντρο.

- Leithwood, K., Patten, S., & Jantzi, D. (2010). Testing a Conception of How School Leadership Influences Student Learning. *Educational Administration Quarterly*, 46(5), 671-706. doi: 10.1177/0013161x10377347
- Lunenburg, F., & Ornstein, A. (2012). *Educational Administration: Concepts and Practices* (6th ed.). Belmont, CA: Thomson Learning Inc. .
- Μπουραντάς, Δ. (2005). *Ηγεσία: Ο δρόμος της διαρκούς επιτυχίας*. Αθήνα: Κριτική.
- Mifsud, D. (2017). Distribution dilemmas: Exploring the presence of a tension between democracy and autocracy within a distributed leadership scenario. *Educational Management, Administration and Leadership*, 45(6), 978-1001.
- Νικολαΐδου, Μ. (Ed.). (2012). *Εκπαιδευτική Ηγεσία: Χαρτογραφώντας το πεδίο της ηγεσίας στην εκπαίδευση*. Αθήνα: Εκδοτικός Όμιλος ΙΩΝ
- Northouse, P. (2018). *Leadership: Theory and Practice* (8th ed.). Thousand Oaks, CA: Sage Publications.
- Onday, O. (2016). Classical organization theory: from generic management of Socrates to bureaucracy of Weber. *International Journal of Business and Management Review*, 4(1), pp.87-105.
- Πασιαρδής, Π. (2004). *Εκπαιδευτική Ηγεσία: Από την περίοδο της ευμενούς αδιαφορίας στη σύγχρονη εποχή*. Αθήνα: Μεταίχιμο
- Πασιαρδής, Π. (2012). *Επιτυχημένοι διευθυντές σχολείων: Διεθνείς ερευνητικές τάσεις και η ελληνική πραγματικότητα*. Αθήνα: Εκδοτικός Όμιλος Ίων.
- Scribner, J. P., Sawyer, R. K., Watson, S. T., & Myers, V. L. (2007). Teacher Teams and Distributed Leadership: A Study of Group Discourse and Collaboration. *Educational Administration Quarterly*, 43(1), 67-100. doi: 10.1177/0013161x06293631.
- Scribner, S. M. P., Crow, G. M., Lopez, G. R. & Murtadha, K. (2011). "Successful" principals: A contested notion for superintendents and

	<p>principals. <i>Journal of School Leadership</i>, 21(3), 390-421.</p> <ul style="list-style-type: none">• Zink, J. (2017). <i>Organizational Communication, Scientific Management, Bureaucracy, and the Emergence of the Modern Organization</i>. CCO Public Domain. granite.pressbooks.pub.
Αξιολόγηση	Διαμορφωτική (Διαδικτυακά Ερωτήματα συμμετοχής, γραπτές εργασίες) Τελική (Γραπτή τελική εξέταση)
Γλώσσα	Ελληνική